

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Burchardi VVormaciensis Ecclesiae Episcopi,
Decretorum Libri XX. ex Consiliis, & orthodoxoru[m]
patru[m] Decretis, tum etiam diuersaru[m] nationum
Synodis, ceu loci communes congesti, in quibus ...**

Burchardus <Wormaciensis>

Parisiis, 1549

Item de virtutibus, quibus eadem vitia superari possint, & de conclusione
poenitentiae. vii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10722

D. BURCHARDI. EPIS. VVORMAC.

Ex quibus si te culpabilem recognoscis, pœnitentiam faciscipe, nam ex his omnia vitia oriuntur.

DE superbia, quæ initium omnis peccati est, & regina omnium malorum, nascitur omnis inobedientia, omnis præsumptio, & omnis pertinacia, contentiones, hereses, arrogantia.

De vana gloria, iactantia, arrogantia, indignatio, discordia, inanis gloriæ cupido, & hypocrisis.

De invidia, nascitur odium, susurratio, detractio, exultatio in aduersis proximi, afflictio in prosperis.

De ira, oriuntur rixæ, tumor mentis, contumeliæ, clamor, indignatio, præsumptio, blasphemias, sanguinis effusio, homicidia, vlciscendi cupiditas, iniuriarum memoria.

De tristitia, nascitur malitia, rancor animi, pusillanimitas, amaritudo, desperatio, torpor, vagatio mentis, & presentis vitæ nulla delectatio.

De avaritia, oriuntur inuidiæ, furta, latrocinia, homicidia, mendacia, periuria, rapinæ, violentiæ, inquietudo, iniusta iudicia, contemptus veritatis futuræ, beatitudinis obuiuo, obduratio cordis.

De ventris ingluuiæ, propagatur inepta lætitia, securitas, leuitas, vaniloquium, immudicia corporis, instabilitas mentis, ebrietas, libido, hebetudo sensus.

De luxuria, generatur cæcitas mentis, inconsideratio, inconstantia oculorum, vel totius corporis precipitatio, amor immoderatus sui, odium mandatorum Dei, affectus præsentis seculi, horror & desperatio futuri.

*Item de virtutibus quibus eadem vitia superari possunt,
& de conclusione pœnitentiæ. Cap. VII.*

ERgo si superbus vsque modo fuisti, humilia te ipsum in conspectu Dei. Si vanam gloriam dilexisti, cogita propter transitoriam laudem, æternam perdas mercedem. Si inuidiæ rubigo te hucusque consumpsit, quod est peccatum maximum, & super omnia detestabile: quia diabolus comparatur inuidus, qui primo homini inuidit datum, quod ipse per suam culpam perdidit, age pœnitentiã, & profectum aliorum tuum deputa. Si tristitia te superat, patientiam & longanimitatem meditare. Si avaritiæ morbus te grauat, cogita quia radix est omnium malorum, & idololatriæ comparatur, & ideo largum te esse oportet. Si ira te vexat, quæ

stultorum sinu requiescit, dominari debes animo tuo, & hanc à te mentis tranquillitate fuga. Si ventris ingluuies te ad deuorandum pertrahit, sobrietatem sectare. Si luxuria, castitatem voue.

Tunc prosteruat se pœnitens in terrâ, & cum lachrymis dicat: Et in his, & in aliis vitiis, quibuscunque humana fragilitas contra Deum, & creatorem suum, aut cogitando, aut loquendo, aut operando, aut delectando, aut concupiscendo peccare potest, in omnibus me peccasse, & reum in conspectu Dei super omnes homines esse cognosco, & confiteor. Humiliter etiâ te sacerdos Dei exposco, vt intercedas pro me, & pro peccatis meis ad dominum, & creatorem nostrum, quatenus de his, & omnibus sceleribus meis veniam, & indulgentiam consequi merear.

Deinde sacerdos cum pœnitente prosteruat se in terram, & decanter hos sequentes Psalmos.

In primis dicat Psalmum trigesimum septimū totum, Domine ne in furore tuo: & postea dicat, Oremus, & cantet Psalmum CII. Benedic anima mea domino: & iterum dicat, Oremus, & cantet Psalmum L. Miserere mei Deus. Post hæc cantet Psalmum LIII. Deus in nomine tuo: & dicat, Oremus, & cantet Psalmum LI. Quid gloriaris in malitia.

Tunc dicat has subsequentes orationes.

Deus cuius indulgentia nemo non indiget, memento famuli tui N. qui lubrica terreni corporis fragilitate nudatus est quæsumus, da veniam confitenti, parce supplici, vt qui suis meritis accusatur, tua miseratione saluetur. Per dominum.

Domine sancte pater omnipotēs æterne Deus, qui per Iesum Christum filium tuum dominū nostrum vulnera nostra curare dignatus es, te supplices rogamus, & petimus, vt precibus nostris aurem tuæ pietatis inclinare digneris, qui etiam remittis omnia crimina, & peccata vniuersa condonas, desq; huic famulo tuo domine pro supplicis veniam, pro mœrore latitiâ, pro morte vitâ, vt de tua misericordia confidens, peruenire mereamur ad vitam æternam. Per eundem dominum.

Omnipotens & misericors Deus, qui peccatorū indulgentiâ, in confessione celeri posuisti, succurre lapsis,

NN

miserere confessis, vt quos delictorum cathena confra-
git, magnitudo tue pietatis absoluat. Per.

PRecor, domine, clementiae, & misericordiae tuae ma-
gnitatem, vt famulo tuo N. peccata & facinora sua con-
fidenti, debita relaxare, & veniam praestare digneris, & pra-
teritorum criminum culpas indulgeas, qui humeris tuo-
rum ouem perditam reduxisti, qui publicani precibus, & con-
fessione placatus es: tu etiam domine huic famulo tuo pla-
catus esse digneris, tu huius precibus benignus aspira, vt
in confessione placabilis permaneat, sletus eius & petitione
perpetuam clementiam tuam cleriter exoret, sanctisq; ab-
solutis restitutus, spei rursus aeternae ac caelestis gloriae aspi-
cipetur. Qui viuus & regnas.

Deinde adiunge.

DEus omnipotens sit adiutor & protector tuus, & pro-
stet indulgentiam de peccatis tuis, praeteritis, praesentibus,
& futuris, Amen.

Salubre antidotum animabus. Cap. VIII.

*Ex scri-
ptis pro-
phetae &
Gregor.
Hierony.
August.
& de tri-
bus peni-
tentialibus
collecti.*

Institutio illa quae fiebat in diebus patrum nostrorum
rectas vias nunquam deseruit, qui instituerunt poenitentibus
atq; lugentibus suas passiones, ac vitia, medicamenta
salutis aeternae superare. Quia diuersitas culparum, diuersitas
facit poenitentibus medicamentorum. Velut medici
dici corporum diuersa medicamenta, vel potiones solent
facere, contra diuersitatem infirmitatum. Vel iudices
larium causarum diuersa agunt iudicia, qui boni sunt, &
recta pensant, atque tractant quomodo iudicent, recte in-
ter miseros & diuites, inter causam, & causam: Quanto
igitur sacerdotes Dei diuersa medicamenta animarum
inuisibilium hominibus praesare, & tractare oportet, ne per-
stultum medicum vulnera animarum putrescant, & pe-
ra fiant, propheta dicente: Computruerunt cicatrices meae
a facie insipientiae meae. O stulte medice, noli decipere
manum tuam & illius, ne duplicem poenam accipias, vel tri-
ptuplam, vel millenam. Audi Christum dicentem: Si ca-
cus caecum duxerit, ambo in foveam cadunt. Et si tu cogi-
tas iudicium meum, alter homo non audit, neque videt, qui
me iudicet, o non intelligis quod Deus iudex iustus.